Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

16. detsember 2020*

Lepinguväline vastutus – Keskkond – Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine – Kõrgtemperatuurse pigi ja kivisöetõrva klassifitseerimine veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410) – Isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine

Kohtuasjas T-635/18,

**Industrial Química del Nalón, SA**, asukoht Oviedo (Hispaania), esindajad: advokaadid K. Van Maldegem, M. Grunchard, S. Saez Moreno ja P. Sellar,

hageja,

*versus*

**Euroopa Komisjon**, esindajad: M. Wilderspin, R. Lindenthal ja K. Talabér-Ritz,

kostja,

keda toetavad

**Hispaania Kuningriik**, esindaja: L. Aguilera Ruiz,

ja

**Euroopa Kemikaaliamet (ECHA)**, esindajad: M. Heikkilä ja W. Broere,

menetlusse astujad,

mille ese ELTL artikli 268 alusel esitatud nõue hüvitada kahju, mis hagejale väidetavalt on tekitatud sellega, et komisjoni võttis 2. oktoobril 2013 vastu määruse (EL) nr 944/2013, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist (ELT 2013, L 261, lk 5), ja sellega klassifitseeriti kõrgtemperatuurne pigi ja kivisöetõrv veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410),

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president J. Svenningsen, kohtunikud R. Barents, C. Mac Eochaidh, T. Pynnä ja J. Laitenberger (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

**otsuse**

## Õiguslik raamistik

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1), mida on muudetud komisjoni 10. märtsi 2011. aasta määrusega (EL) nr 286/2011 (ELT 2011, L 83, lk 1), artiklis 1 on ette nähtud, et määruse „eesmärk on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase ning ainete [ja] segude ja teatavate toodete vaba liikumine […]. Selleks a) ühtlustatakse ainete ja segude klassifitseerimise kriteeriumid ning ohtlike ainete ja segude märgistamise ja pakendamise eeskirjad“.

2 Määruse nr 1272/2008 põhjendused 5–8 on sõnastatud järgmiselt:

„(5) Eesmärgiga hõlbustada ülemaailmset kaubandust ning kaitsta samal ajal inimeste tervist ja keskkonda, on ühtseid klassifitseerimis- ja märgistamiskriteeriume ÜRO struktuuri raames 12 aastat hoolikalt välja töötatud, mille tulemuseks on kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteem (edaspidi „GHS“).

(6) Käesoleva määrusega järgitakse erinevaid deklaratsioone, milles ühendus on kinnitanud oma kavatsust aidata kaasa klassifitseerimise ja märgistamise kriteeriumide ühtlustamisele kogu maailmas nii ÜRO tasandil kui ka rahvusvaheliselt kokkulepitud GHSi kriteeriumide inkorporeerimisega ühenduse õigusesse.

(7) See on ettevõtjatele seda kasulikum, mida rohkem maailma riike GHSi kriteeriumid oma õigusaktidesse üle võtab. Ühendus peaks olema selle protsessi esirinnas, et ergutada ka teisi riike eeskuju võtma ning seada eesmärgiks luua ühenduse tööstusele konkurentsieelist.

(8) Seepärast on oluline ühtlustada ainete, segude ja teatavate konkreetsete toodete klassifitseerimis- ja märgistamiseeskirjad ja -kriteeriumid ühenduses, võttes arvesse GHSi klassifitseerimiskriteeriume ja märgistamiseeskirju, ent võttes aluseks ka 40-aastase kogemuse, mis on saadud olemasolevate kemikaale käsitlevate ühenduse õigusaktide rakendamisega, ja säilitades kaitsetaseme, mis on saavutatud veel mitte GHSi osaks olevate ühenduse ohuklasside ning praeguste märgistamise ja pakendamise eeskirjade abil.“

3 Määruse nr 1272/2008 artikli 3 esimeses lõigus on sätestatud:

„I lisa 2.–5. osas sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnaohtude kriteeriumidele vastav aine või segu on ohtlik ja klassifitseeritakse nimetatud lisas loetletud vastavatesse ohuklassidesse.“

4 Määruse nr 1272/2008 I lisas on esitatud ohtlike ainete ja segude klassifitseerimise kriteeriumid.

5 Punktis 4.1.1.1 on määratletud mõiste „veekeskkonda ohustav mürgisus“:

„a) „Veekeskkonda ohustav äge mürgisus“ – aine olemuslik omadus kahjustada veeorganismi selle aine lühiajalisel kokkupuutumisel veekeskkonnaga.

[…]

g) „Veekeskkonda ohustav krooniline mürgisus“ – aine olemuslik omadus kahjustada veeorganisme nende elutsükliga määratud kokkupuudete kaudu.

[…]“.

6 Mis puudutab täpsemalt segude klassifitseerimise kriteeriume, siis on punktis 4.1.3 ette nähtud:

„4.1.3.1. Segude klassifitseerimise süsteem hõlmab kõiki ainete klassifitseerimise kategooriaid, st ägeda mürgisuse 1. kategooriat ja kroonilise mürgisuse 1.–4. kategooriat. Kõigi olemasolevate andmete kasutamiseks segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikkuse alusel lähtutakse võimaluse korral järgmisest:

segu „olulised koostisosad“ on need, mis on klassifitseeritud ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse ja mille sisaldus segus on 0,1% (massist) või suurem, ning need, mis on klassifitseeritud kroonilise mürgisuse 2. kategooriasse, kroonilise mürgisuse 3. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 4. kategooriasse ja mille sisaldus segus on 1% (massist) või suurem, kui ei ole põhjust arvata, et koostisosa, mille sisaldus on väiksem, võib siiski olla oluline segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikuks (näiteks kui on tegemist väga toksiliste komponentidega (vt punkt 4.1.3.5.5.5)). Üldiselt on ainete puhul, mis on klassifitseeritud ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse, arvesse võetav sisaldus (0,1/M)%. (Korrutustegurit (M) selgitatakse punktis 4.1.3.5.5.5.).

4.1.3.2. Veekeskkonda ohustava mürgisuse klassifitseerimisel kasutatakse astmelist lähenemisviisi, kusjuures oluline on see, millist liiki teavet segu ja selle koostisosade kohta on olemas. Joonisel 4.1.2 on kirjeldatud protsessi, mida tuleks järgida.

Astmeline lähenemisviis koosneb järgmistest elementidest:

– klassifitseerimine katsetatud segude põhjal;

– klassifitseerimine seostamispõhimõtete kohaselt;

– „klassifitseeritud koostisosade summeerimise“ ja/või „summeeritavuse valemi“ kasutamine.“

7 Määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 „Summeerimismeetod“ on sätestatud:

„4.1.3.5.5.1.1. Aine klassifitseerimisel kroonilise ohu 1.–3. kategooriasse muutub klassifitseerimise aluseks olev mürgisuse kriteerium ühest kategooriast teise liikumisel kümnekordselt. Suure mürgisusega ainete rühma klassifitseeritud ained toetavad seetõttu segu klassifitseerimist madalamasse rühma. Seepärast tuleb nende kategooriate arvutamisel kaaluda kõikide kroonilise ohu 1., 2. või 3. kategooriasse klassifitseeritud ainete kaasmõju.

4.1.3.5.5.1.2. Kui segu sisaldab ägeda ohu 1. kategooriasse või kroonilise ohu 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisaineid, tuleb pöörata tähelepanu sellele, et isegi kui nende koostisainete äge mürgisus on alla 1 mg/l ja/või krooniline mürgisus alla 0,1 mg/l (kui ained ei ole kiiresti lagunevad) ja 0,01 mg/l (kui ained on kiiresti lagunevad) mõjutavad need ka vähese sisalduse korral segu mürgisust. Selline suur mürgisus veekeskkonna suhtes iseloomustab sageli pestitsiidide toimeaineid ja samuti mõnd muud ainet, näiteks metallorgaanilisi ühendeid. Sellisel juhul põhjustab normaalsete üldiste sisalduse piirväärtuste kohaldamine segu „alaklassifitseerimist“. Seetõttu kohaldatakse suure mürgisusega elementide arvesse võtmiseks korrutustegureid, nagu on kirjeldatud punktis 4.1.3.5.5.5.“

8 Mis puudutab ägeda mürgisuse 1. kategooriasse klassifitseerimist, siis määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5.3.1 on sätestatud:

„Esmalt kaalutakse kõiki ägeda ohu 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisaineid. Kui nende koostisainete kontsentratsioonide summa (protsentides) korrutatuna vastavate korrutusteguritega on suurem kui 25%, klassifitseeritakse segu ägeda ohu 1. kategooriasse."

9 Mis puudutab klassifitseerimist kroonilise mürgisuse 1., 2., 3. ja 4. kategooriasse, siis määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5.4.1 on sätestatud:

„Esmalt kaalutakse kõiki kroonilise ohu 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisaineid. Kui nende koostisainete kontsentratsioonide summa (protsentides) korrutatuna vastavate korrutusteguritega on 25% või rohkem, klassifitseeritakse segu kroonilise ohu 1. kategooriasse. Kui segu saab arvutuste põhjal klassifitseerida kroonilise ohu 1. kategooriasse, on klassifitseerimine lõpetatud."

10 Mis puudutab väga mürgiste koostisosadega segusid, siis selle lisa punktis 4.1.3.5.5.5 on ette nähtud:

„4.1.3.5.5.5.1. Ägeda ohu 1. kategooriasse ja kroonilise ohu 1. kategooriasse kuuluvad koostisained, mille mürgisus on alla 1 mg/l ja/või krooniline mürgisus alla 0,1 mg/l (kui ained ei ole kiiresti lagunevad) ja 0,01 mg/l (kui ained on kiiresti lagunevad), suurendavad segu mürgisust isegi väikese kontsentratsiooni juures ning seetõttu suurendatakse klassifitseerimisel tavaliselt nende osakaalu summeerimise teel. Kui segu sisaldab ägeda või kroonilise ohu 1. kategooriasse klassifitseeritud koostisaineid, kohaldatakse üht järgnevatest viisidest:

– punktides 4.1.3.5.5.3 ja 4.1.3.5.5.4 kirjeldatud astmelist lähenemisviisi, kasutades kaalutud summat, mille saamiseks ei liideta asjakohaste koostisainete protsendiosi lihtsalt kokku, vaid ägeda ohu 1. kategooria ja kroonilise ohu 1. kategooria koostisainete kontsentratsioone korrutatakse enne liitmist määratud korrutusteguriga. See tähendab, et „ägeda ohu 1. kategooria" kontsentratsiooni tabeli 4.1.1 vasakus tulbas ja „kroonilise ohu 1. kategooria" kontsentratsiooni tabeli 4.1.2 vasakus tulbas korrutatakse asjakohase korrutusteguriga. Nende koostisainete suhtes kohaldatavad korrutustegurid määratakse ohu väärtuse abil, nagu tabelis 4.1.3 on kokkuvõtlikult näidatud. Seepärast on ägeda/kroonilise ohu 1. kategooria koostisainete klassifitseerimiseks vaja teada korrutusteguri väärtust, et saaks kasutada summeerimismeetodit;

[…]".

11 Sama lisa tabelis 4.1.3 on vastavalt mürgisuse väärtusele kindlaks määratud korrutustegurid segu suure mürgisusega koostisainete jaoks.

12 Mis puudutab haldusmenetlust, siis määruse nr 1272/2008 artikli 37 lõikes 1, milles on liikmesriikidele antud volitus teha ettepanekuid aine ühtlustatud klassifikatsiooni kehtestamiseks, on sätestatud:

„Pädevad asutused võivad esitada ametile ettepanekuid ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ning vajaduse korral konkreetsete sisalduse piirväärtuste ja korrutustegurite kehtestamiseks või ettepanekuid nende läbivaatamiseks."

13 Määruse artikli 37 lõikes 4 on ette nähtud, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1; parandus ELT 2007, L 136, lk 3), artikli 76 lõike 1 punkti c kohaselt moodustatud Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) riskihindamise komitee (edaspidi „riskihindamise komitee") võtab „lõike 1 või 2 alusel esitatud

ettepaneku kohta vastu arvamuse 18 kuu jooksul alates ettepaneku saamisest, andes asjaomastele isikutele võimaluse märkusi esitada“ ning ECHA „edastab nimetatud arvamuse koos võimalike märkustega komisjonile“.

14 Menetlus nende klassifikatsioonide kehtestamiseks, mille kohta ettepanek on esitatud, on ette nähtud nimetatud määruse artikli 37 lõikes 5 järgmiselt:

„Kui komisjon peab aine klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamist asjakohaseks, esitab komisjon põhjendamatu viivituseta otsuse eelnõu, mis käsitleb kõnealuse aine ja vastava klassifikatsiooni ning märgistuselementide lisamist VI lisa 3. osa tabelisse 3.1 ning vajaduse korral konkreetseid sisalduse piirväärtuseid või korrutustegureid.

[…]“.

## Vaidluse taust

15 Hageja Industrial Química del Nalón, SA toodab kõrgtemperatuurset pigi ja kivisöetõrva (edaspidi „CTPHT“). Tema tegevus keskendub söekeemiale ning seisneb sellise kõrgtemperatuurse kivisöetõrva destilleerimises, mille puhul on tegemist koksi tootmise kõrvalsaadusega, mida kasutatakse kõrgahjudes toormalmi tootmiseks. Hageja tegutseb söekeemia valdkonnas oma asukohas Trubias (Hispaania) iseseisvate tehaste kompleksi kaudu, mis töötab täielikult integreeritud üksusena.

16 CTPHT on määruse nr 1272/2008 VI lisa tabelites 3.1 ja 3.2 esineva kirjelduse kohaselt jääk, mis saadakse kõrgtemperatuurse kivisöetõrva destillatsioonil, must tahke aine, mille pehmenemistemperatuur jääb vahemikku 30 °C–180 °C, ja see koosneb peamiselt kolme või enama kondenseerunud tuumaga aromaatsete süsivesinike segust. Aine kuulub tundmatu või muutuva koostisega ainete hulka, mis on komplekssed reaktsioonisaadused või bioloogilist päritolu materjalid, kuna seda ei ole võimalik keemilise koostise põhjal täielikult kindlaks määrata. CTPHTd kasutatakse peamiselt alumiiniumi- ja terasetööstusele mõeldud elektroodide jaoks sideainete tootmiseks.

17 Madalmaade Kuningriik esitas 2010. aasta septembris määruse nr 1272/2008 artikli 37 kohaselt ECHA-le toimiku ettepanekuga klassifitseerida CTPHT kantserogeense ainena kategooriasse 1A (H350), mutageense ainena kategooriasse 1B (H340), reproduktiivtoksilise ainena kategooriasse 1B (H360FD), veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410).

18 Pärast avaliku konsultatsiooni käigus asjaomase toimiku kohta märkuste saamist edastas ECHA toimiku riskihindamise komiteele.

19 Riskihindamise komitee võttis 21. novembril 2011 vastu arvamuse CTPHT kohta, kiites konsensuse alusel heaks ettepaneku, mille Madalmaade Kuningriik esitas. Arvamusele oli lisatud riskihindamise komitee üksikasjalikku analüüsi sisaldav taustdokument (edaspidi „taustdokument“) ja dokument, mis sisaldas Madalmaade Kuningriigi vastuseid märkustele, mis olid esitatud selle liikmesriigi koostatud toimiku kohta.

20 Mis puudutab CTPHT klassifitseerimist veekeskkonda ohustava mürgise ainena, siis riskihindamise komitee märkis oma arvamuses, et nagu Madalmaade Kuningriik ECHA-le esitatud toimikus ettepaneku tegi, ei saa klassifitseerimine tugineda andmetele, mis on saadud vastavalt *Water-Accommodated Fraction*'i meetodile (veekeskkonnas kasutav vesiekstrakti meetod). Riskihindamise komitee põhjendas seda kaalutlust, nentides esiteks, et nende andmete kogumisel ei olnud tehtud kiiritamist UV kiirgusega, kuigi teatavad CTPHT koostisse kuuluvad polütsüklilised aromaatsed süsivesinikud (edaspidi „PAH“) on fototoksilised, ning teiseks, et asjaomastele uuringutele lisaks ei oldud tehtud kontrolluuringuid. Riskihindamise komitee asus seisukohale, et nagu

Madalmaade Kuningriik ECHA-le esitatud toimikus välja pakkus, peab selle aine klassifitseerimine tuginema erinevale meetodile, mis seisneb selles, et CTPHTd tuleb pidada seguks. Selle meetodiga analüüsiti mürgisust veekeskkonnale kõigi 16 CTPHTs sisalduva PAH puhul, mille Environmental Protection Agency (EPA, Ühendriikide keskkonnakaitseamet) on määratlenud prioriteetsete ainetena ning mille kohta olid olemas piisavad toime- ja kokkupuuteandmed. Kasutades meetodit, mida on mainitud määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ja mis seisnes selles, et leiti igale PAH-le määratud korrutustegurite abil saadud tulemuste summa, et omistada CTPHT väga mürgistele koostisosadele suurem kaal (edaspidi „summeerimismeetod“), näitas see analüüs riskihindamise komitee arvates seda, et CTPHT tuleb klassifitseerida veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410).

21 Euroopa Komisjon võttis 2. oktoobril 2013 riskihindamise komitee arvamuse põhjal vastu määruse (EL) nr 944/2013, millega muudetakse tehnika ja teaduse arenguga kohandamise eesmärgil määrust nr 1272/2008 (ELT 2013, L 261, lk 5). Selle määruse artikli 1 punkti 2 alapunkti a alapunkti i ja alapunkti b alapunkti i kohaselt, koostoimes selle määruse II ja IV lisaga, oli CTPHT klassifitseeritud kantserogeense ainena kategooriasse 1A (H350), mutageense ainena kategooriasse 1B (H340), reproduktiivtoksilise ainena kategooriasse 1B (H360FD), veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410). Määruse artikli 3 lõike 3 kohaselt kohaldati seda klassifikatsiooni alates 1. aprillist 2016. Määruse nr 944/2013 põhjenduse 5 kohaselt nähti seoses CTPHTga enne ühtlustatud klassifikatsiooni kohaldamist ette pikem üleminekuaeg, et ettevõtjad saaksid täita uuest ühtlustatud klassifikatsioonist tulenevaid kohustusi ainete suhtes, mis on väga mürgised veeorganismidele ning mis võivad avaldada pikaajalist veekeskkonda kahjustavat toimet, eriti seoses kohustustega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiivi 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT 2008, L 260, lk 13) artiklis 3 ja III lisas.

22 Üldkohtu kantseleisse 20. detsembril 2013 saabunud hagiavaldusega, mis registreeriti numbriga T-689/13, esitas hageja hagi, millega taotles määruse nr 944/2013 osalist tühistamist osas, milles sellega CTPHT klassifitseeriti veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410).

23 Üldkohus tühistas 7. oktoobri 2015. aasta otsusega Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) määruse nr 944/2013 selles osas, milles sellega CTPHT klassifitseeriti veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410).

24 Täpsemalt otsustas Üldkohus 7. oktoobri 2015. aasta otsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) punktides 30–34 eelkõige järgmist:

„30 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et komisjon oli teinud ilmse hindamisvea, kuna klassifitseerides CTPHT selle koostisosade alusel veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410), jättis ta täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 HAP koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju.

31 Nagu taustdokumendi punktis 7.6 märgitud, eeldati CTPHT klassifitseerimisel tema koostisosade põhjal, et kõik CTPHTs sisalduvad PAHd on vees lahustuvad ja seega veeorganismidele ohtlikud. Samuti on mainitud, et see toob tõenäoliselt kaasa CTPHT mürgisuse ülehindamise ning kuna veekeskkonnas kasutava vesiekstrakti meetodi sisu on ebaselge, siis seda hinnangut mürgisusele võib pidada kõige halvimaks stsenaariumiks.

32 Ei komisjon ega ECHA ei suutnud aga Üldkohtule tõendada, et komisjon on seejuures, kui ta CTPHTd veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410) klassifitseerides lähtus eeldusest, et kõik

CTPHTs sisalduvad PAHd on vees lahustuvad ja seega veeorganismidele ohtlikud, arvesse võtnud asjaolu, et taustdokumendi „Füüsikalis-keemilised omadused“ punkti 1.3 kohaselt eraldusid CTPHT koostisosad väga piiratud ulatuses ja et see aine on väga stabiilne.

33 Esiteks ei ole riskihindamise komitee arvamuses CTPHT kohta ega taustdokumendis ühtki põhjendust, mis tõendaks, et eelduse puhul, et kõik selles aines sisalduvad PAHd on vees lahustuvad ja veeorganismidele ohtlikud, on arvesse võetud CTPHT vähest vees lahustuvust […].

34 Teiseks tuleb märkida, et vastavalt taustdokumendi punktile 1.3 oli CTPHT suurim vees lahustuvus ühes katses maksimaalselt 0,0014%. Arvestades CTPHT vähest vees lahustuvust, ei ole komisjon suutnud kuidagi tõendada, et ta võib kõnealuse aine klassifitseerimisel lähtuda eeldusest, et kõik CTPHTs sisalduvad PAHd on vees lahustuvad ja veeorganismidele ohtlikud. Taustdokumendi tabelist 7.6.2 nähtub, et CTPHT kõik 16 PAHd moodustavad ainest 9,2%. Eeldusega, et kõik need PAHd on vees lahustuvad, lähtus komisjon seega kõnealuse aine klassifitseerimisel sisuliselt eeldusest, et 9,2% CTPHTst võib olla vees lahustuv. Nagu aga näha taustdokumendi punktist 1.3 ja arvestades, et aine maksimaalne vees lahustuvus on 0,0014%, ei ole see realistlik.“

25 Euroopa Kohtu kantseleisse 17. detsembril 2015 saabunud dokumendiga esitas komisjon 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs*. komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) peale apellatsioonkaebuse. Euroopa Kohtu president lubas Taani Kuningriigil, Saksamaa Liitvabariigil ja Madalmaade Kuningriigil astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

26 Hageja esitas 24. märtsil 2016 ELTL artiklite 278 ja 279 alusel taotluse määruse nr 944/2013 kohaldamise peatamiseks ja määruse toime peatamiseks seni, kuni Euroopa Kohus teeb otsuse komisjoni apellatsioonkaebuse kohta.

27 7. juuli 2016. aasta kohtumäärusega komisjon *vs*. Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P-R, ei avaldata, EU:C:2016:597) jäeti õigusakti kohaldamise peatamise ja ajutiste meetmete taotlus rahuldamata, kuna taotletud meetmed ei olnud piisavalt kiireloomulised.

28 Euroopa Kohus jättis 22. novembri 2017. aasta kohtuotsusega komisjon *vs*. Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882), järgides nii kohtujurist Bobeki ettepanekut kohtuasjas komisjon *vs*. Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:646), komisjoni apellatsioonkaebuse rahuldamata.

29 Täpsemalt otsustas Euroopa Kohus punktides 39, 41–47 ning 51–55 nimelt järgmist:

„39 Vastab tõele, et määruse nr 1272/2008 I lisa punkt 4.1.3.5.5 ei näe ette muude kriteeriumide kasutamist kui need, millele on selles sättes sõnaselgelt viidatud. Siiski tuleb märkida, et ükski säte ei keela sõnaselgelt võtta arvesse muid elemente, mis võivad olla [tundmatu või muutuva koostisega ainete, komplekssete reaktsioonisaaduste või bioloogilist päritolu materjalide hulka kuuluva] aine klassifitseerimiseks asjakohased.

[…]

41 […] väljendite „võimaluse korral“ (*where appropriate* selle punkti ingliskeelses versioonis) ja „kõigi olemasolevate andmete“ kasutamine [lükkab] pigem ümber tõlgenduse, mille kohaselt tuleks igal juhul välistada muu teabe arvessevõtmist kui see, mida on summeerimismeetodi raames sõnaselgelt kasutatud.

42 Lisaks ilmneb määruse nr 1272/2008 põhjendustest 4–8, et liidu seadusandja soovis „aidata kaasa klassifitseerimise ja märgistamise kriteeriumide ühtlustamisele kogu maailmas nii ÜRO tasandil kui ka rahvusvaheliselt kokkulepitud [GHSi] kriteeriumide inkorporeerimisega ühenduse õigusesse“. Selleks toob selle määruse I lisa identselt välja peaaegu kõik [GHSi] sätted.

43 […] [GHSi] sõnastusest ja täpsemalt selle IX lisast „Juhend veekeskkonna ohtude kohta“ endast [tuleneb], et ainetest veekeskkonnale avalduvate ohtude klassifitseerimise kindlaksmääramiseks mõeldud metoodiline lähenemisviis nõuab ettevaatlikku käsitlemist eeskätt seetõttu, et „mõiste „aine“ hõlmab laia valikut kemikaale, millest suurt osa on väga keeruline rangetele reeglitele tugineva süsteemi alusel klassifitseerida“. Nimetatud juhend toob seega esile „isegi ekspertide jaoks keerulised tõlgendamisprobleemid“, mille tingib see, kui klassifitseeritakse eeskätt „keeruka koostisega või paljudest koostisosadest“ koosnevaid aineid, mille „biolagunevus, bioakumulatsioon, jaotustegur ja lahustuvus vees tekitavad kõik tõlgendamisprobleeme, kuna iga koostisosa võib toimida erinevalt“.

44 Selle juhendi autorid soovisid seega pöörata tähelepanu [GHSis] veekeskkonnale avalduvate ohtude klassifitseerimiseks ette nähtud metoodiliste kriteeriumidega seotud piirangutele seoses teatavate ainetega, mida eeskätt iseloomustab nende keerukas koostis, stabiilsus või vees raskesti lahustuvus.

45 Liidu seadusandja lisas [GHSi] sätted määruse nr 1272/2008 I lisasse, väljendamata kavatsust sellest lähenemisviisist kõrvale kalduda. Neil asjaoludel ei saa järeldada, et liidu seadusandja ei pööranud [GHSi] sätteid selliselt määrusesse nr 1272/2008 lisades tähelepanu nendele metoodilistele piirangutele.

46 Summeerimismeetodi range ja automaatne kohaldamine kõikides olukordades võib viia selleni, et alahinnatakse [tundmatu või muutuva koostisega ainete, komplekssete reaktsioonisaaduste või bioloogilist päritolu materjalide hulka kuuluva] aine, mille väheseid koostisosi tuntakse, toksilist toimet veekeskkonnale. Niisugust tagajärge ei saa pidada kokkusobivaks määrusega nr 1272/2008 taotletud eesmärgiga kaitsta keskkonda ja inimeste tervist.

47 Seega, kui komisjon kohaldab summeerimismeetodit selleks, et teha kindlaks [tundmatu või muutuva koostisega ainete, komplekssete reaktsioonisaaduste või bioloogilist päritolu materjalide hulka kuuluva] aine kuulumine veekeskkonda ohustava ägeda ja kroonilise mürgisuse kategooriatesse, ei pea ta oma hinnangu andmisel piirduma üksnes määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt viidatud elementidega, jättes kõrvale kõik teised. Oma hoolsuskohustustest tulenevalt peab komisjon hoolikalt ja erapooletult uurima teisi elemente, mis hoolimata sellest, et nimetatud sätetes neid sõnaselgelt ei mainita, on siiski asjakohased.

[…]

51 Määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud klassifitseerimise meetod tugineb eeldusele, et arvesse võetavad koostisosad on 100% vees lahustuvad. Sellest eeldusest lähtuvalt nõuab summeerimismeetod koostisosade sellist kontsentratsioonitaset, millest madalamat 25protsendilist piirmäära ei ole võimalik saavutada, ja mis seisneb seega ägeda ja kroonilise mürgisuse kategooriatesse kuuluvate koostisosade kontsentratsioonide summade arvutamises, millest igaühte on korrigeeritud nende toksilisusele vastava korrutusteguriga M.

52 Selle meetodi lahutamatu osa on siiski see, et see kaotab usaldusväärsust olukordades, kus koostisosade korrigeeritud summa ületab 25% piirmäärale vastava kontsentratsioonitaseme väiksemas mahus kui see, mis jääb asjaomase aine kui terviku vees lahustuvuse määra ja hüpoteetilise 100protsendilise vees lahustuvuse piirmäära vahele. Nimelt muutub niisugustes olukordades seega võimalikuks, et teatavatel üksikjuhtumitel annab summeerimismeetod sellise tulemuse, mis on suurem või väiksem seaduses ette nähtud 25protsendilisest tasemest, mille kohaselt võetakse arvesse koostisosade hüpoteetilisi või aine kui terviku vees lahustuvuse piirmäärasid.

53 Vaidlust ei ole selles, et riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi I lisa tabelist 7.6.2 ilmneb ühelt poolt, et summeerimismeetod annab tulemuseks 14 521% ning teiselt poolt on see tulemus 581 korda suurem minimaalsest tasemest, mis on nõutav selleks, et 25%

piirmäär oleks pärast korrutusteguriga M korrigeerimist saavutatud. Samuti ei ole vaidlust selles, et selle dokumendi punktist 1.3 „Füüsikalis-keemilised omadused“ tuleneb lisaks, et CTPHT vees lahustuvuse maksimaalne määr oli 0,0014% ehk ligikaudu 71 000 korda väiksem kui hüpoteetiline 100protsendilise vees lahustuvuse piirmäär, mida kasutati arvesse võetud koostisosade puhul.

54 Seega otsustas Üldkohus [7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767)] punktis 34, ilma tõendeid moonutamata ja faktiliste asjaolude õiguslikul kvalifitseerimisel viga tegemata, et „lähtudes eeldusest, et kõik need koostisosad on vees lahustuvad, on komisjon seega kõnealusel klassifitseerimisel sisuliselt tuginenud eeldusele, et 9,2% CTPHTst on vees lahustuv. Nagu aga riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi punktist 1.3. ilmneb, ei ole see realistlik, kuna maksimaalne piirmäär on 0,0014%“.

55 Olles [7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767)] punktis 32 märkinud, et „ei komisjon ega ECHA ei suutnud tõendada, et komisjon oli arvesse võtnud asjaolu, et ECHA riskihindamise komitee arvamusele lisatud taustdokumendi punkti 1.3. „Füüsikalis-keemilised omadused“ kohaselt eraldusid CTPHT koostisosad CTPHTst väga piiratud koguses ning et see aine on väga stabiilne“, otsustas Üldkohus nimetatud kohtuotsuse punktis 30, ilma õigusnormi rikkumata, et „komisjon oli teinud ilmse hindamisvea, kuna klassifitseerides CTPHT selle koostisosade alusel veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410), jättis ta täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 […] koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju“.“

30 Komisjon avaldas 9. juulil 2018 *Euroopa Liidu Teatajas* teate (ELT 2018, C 239, lk 3), milles tõdes, et kuna apellatsioonkaebus jäeti rahuldamata, siis jääb Üldkohtu otsus määruse nr 944/2013 osalise tühistamise kohta jõusse ning CTPHTd „ei klassifitseerita enam veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse“.

## Menetlus ja poolte nõuded

31 Üldkohtu kantseleisse 23. oktoobril 2018 saabunud hagiavaldusega esitas hageja ELTL artikli 268 alusel käesoleva kahju hüvitamise hagi.

32 Üldkohtu kantseleisse vastavalt 11. veebruaril ja 7. märtsil 2019 saabunud dokumentidega palusid Hispaania Kuningriik ja ECHA luba astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks.

33 Eraldi dokumentidega, mis saabusid Üldkohtu kantseleisse 13. märtsil, 5. aprillil, 29. mail, 31. mail ja 21. augustil 2019, palus hageja Üldkohtu kodukorra artikli 144 lõike 2 kohaselt käsitleda Hispaania Kuningriigi ja ECHA suhtes konfidentsiaalsena osa teabest, mis sisaldub hagiavalduse lisades, kostja vastuses, repliigis ja selle lisades ning vasturepliigis.

34 Kostja vastus saabus Üldkohtu kantseleisse 14. märtsil 2019.

35 Repliik esitati 17. mail 2019.

36 Üldkohtu viienda koja presidendi 20. juuni 2019. aasta määrustega anti Hispaania Kuningriigile ja ECHA-le luba astuda komisjoni nõuete toetuseks menetlusse.

37 Üldkohtu kantseleisse 8. juulil ja 30. augustil 2019 saabunud dokumentides ei olnud Hispaania Kuningriik konfidentsiaalsena käsitlemisega taotlustega nõus. ECHA kinnitas 9. juulil ja 5. septembril 2019 esitatud dokumentides, et tal ei ole vastuväiteid konfidentsiaalsena käsitlemise taotlusele.

38 Vasturepliik esitati 24. juulil 2019.

39 Hispaania Kuningriik ja ECHA esitasid 6. septembril 2019 oma menetlusse astuja seisukohad.

40 Kuna kodade koosseisu muudeti, määrati kohtuasi uuele ettekandja-kohtunikule, kes kuulub kaheksandasse kotta.

41 Üldkohtu kaheksanda koja president jättis 25. novembri 2019. aasta määrusega konfidentsiaalsena käsitlemise taotlused Hispaania Kuningriigi suhtes rahuldamata.

42 Hageja taotles 8. jaanuaril 2020 kodukorra artikli 69 punkti c alusel menetluse peatamist kuni kohtuasjas T-638/18 toimub kohtuistung, mis eeskätt puudutab Euroopa Liidu vastutuse esinemist, ja kuni Üldkohus teeb selle kohta kohtuotsuse. Komisjon nõustus 28. jaanuari 2020. aasta kirjas käesoleva kohtuasja peatamisega.

43 2. aprillil 2020 otsustas kaheksanda koja president jätta menetluse peatamata.

44 Kaheksanda koja ettepanekul otsustas Üldkohus 20. aprillil 2020 oma kodukorra artikli 28 alusel suunata kohtuasi laiendatud koosseisule.

45 Üldkohus saatis 22. aprilli 2020. aasta menetlust korraldava meetmega pooltele kirjalikult vastamiseks küsimused, millele nad vastasid ette nähtud tähtaja jooksul.

46 Üldkohus palus 15. juuni 2020. aasta menetlust korraldava meetmega pooltel esitada oma seisukohad vastuste kohta Üldkohtu 22. aprilli 2020. aasta kirjalikele küsimustele. Pooled esitasid oma seisukohad ette nähtud tähtaja jooksul.

47 Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (kaheksas koda laiendatud koosseisus) avada menetluse suulise osa. Siiski andsid kohtuasja pooled 8. juuni 2020. aasta kirjas sisuliselt teada, et nende nõustajad ei saa ise olla kohal kohtuistungil, mis pidi toimuma Üldkohtu asukohas Luxembourgis (Luksemburg), ning et juhul, kui nende osalemine kohtuistungil videokõne vahendusel ei ole tegelikult võimalik, siis nad loobuvad oma suuliste seisukohtade ärakuulamisest. Neil asjaoludel otsustas Üldkohus (kaheksas koda laiendatud koosseisus), leides lisaks, et tal on toimikus olevate dokumentide põhjal ning tema küsimustele antud poolte vastuste ja nende vastuste kohta esitatud seisukohtade põhjal piisavalt teavet, kodukorra artikli 108 lõike 2 alusel menetluse suulise osa lõpetada.

48 Hageja palub Üldkohtul:

– tunnistada hagi vastuvõetavaks ja põhjendatuks;

– otsustada, et kahju, mille komisjon talle tekitas, tuleb hüvitada;

– mõista komisjonilt tema kasuks välja hüvitis kahju eest, mis talle õigusvastase klassifitseerimise tulemusel otse tekkis ja mille suurus kokku on 652 733 eurot või muu summa, mida ta peab põhjendatuks menetluse käigus või mille suuruse määrab kindlaks Üldkohus;

– teise võimalusena otsustada esialgu, et komisjon peab hüvitama tekitatud kahju, ning kohustada pooli Üldkohtus esitama mõistliku tähtaja jooksul kohtuotsuse kuupäevast arvandmed, mis puudutavad poolte vahel kokku lepitud hüvitise summat, või kui kokkulepet ei saavutata, kohustada pooli Üldkohtus esitama sama tähtaja jooksul oma nõuded koos üksikasjalike tõendavate arvandmetega;

– kohustada kostjat maksma hagejale vaikimisi kindlaks määratud määras tasandusintressi alates kahju kandmise kuupäevast (st kas ebaseadusliku klassifikatsiooni jõustumise kuupäevast või kahju tekkimise kuupäevast);

– kohustada kostjat maksma viivitusintressi 8%, või mis tahes muus määras, mida Üldkohus peab asjakohaseks ja mida arvestatakse kohtuotsuse tegemise kuupäevast maksmisele kuuluvalt summalt kuni makse sooritamiseni;

– mõista kohtukulud välja komisjonilt.

49 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta kahju hüvitamise hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

– teise võimalusena, kui Üldkohus peaks tegema otsuse hageja kasuks selles osas, mis puudutab vastutust, anda pooltele kuuekuuline tähtaeg kahjusumma suhtes kokkuleppele jõudmiseks.

50 Hispaania Kuningriik palub Üldkohtul:

– jätta kahju hüvitamise hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

51 ECHA palub Üldkohtul:

– jätta kahju hüvitamise hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

## Õiguslik käsitlus

52 Hageja väidab oma kahju hüvitamise nõude põhjenduseks sisuliselt, et CTPHT ebaseadusliku klassifitseerimisega veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410), nagu seda tehti määrusega nr 944/2013, tekitati talle 652 733 euro suurune varaline kahju. Esiteks vastab see kahju kuludele, mis tekkisid pakendi muutmisest ja veo üksikasjadest, nagu see tuleneb ÜRO näidiseeskirjadest ohtlike kaupade kohta, milleks eelkõige on ohtlike kaupade rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe, ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude eeskiri ja rahvusvaheline ohtlike kaupade mereveo eeskiri. Teiseks toob hageja samuti esile kahju, mis tulenes määrusega nr 944/2013 ette nähtud klassifitseerimisest tulenevatest lisakuludest, et ohutuskaarte määruse nr 1907/2006 kohaselt ajakohastada.

53 Komisjon, keda toetavad Hispaania Kuningriik ja ECHA, väidab esiteks vastu, et ta ei ole piisavalt selgelt rikkunud ühtegi isikutele õigusi andvat õigusnormi, teiseks, et hageja ei ole tõendanud tegeliku ja kindla kahju olemasolu ja kolmandaks, et hageja ei ole tõendanud põhjusliku seost õigusvastasuse ja väidetavalt tekitatud kahju vahel.

54 Olgu märgitud, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise eeldus see, et samal ajal on täidetud teatavad tingimused: isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine, kahju tegelik tekkimine ning põhjuslik seos akti vastuvõtjale pandud kohustuse rikkumise ja kannatanutele tekkinud kahju vahel (vt 10. septembri 2019. aasta kohtuotsus HTTS *vs.* nõukogu, C-123/18 P, EU:C:2019:694, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).

55 Kui üks nendest tingimustest ei ole täidetud, tuleb samuti väljakujunenud kohtupraktika kohaselt jätta hagi siis, kui üks nendest tingimustest ei ole täidetud, tervikuna rahuldamata, ilma et oleks vaja analüüsida vastutuse teisi tingimusi (vt 15. septembri 1994. aasta kohtuotsus KYDEP *vs.* nõukogu ja komisjon, C-146/91, EU:C:1994:329, punkt 81 ja seal viidatud kohtupraktika).

56 Mis puudutab esimest nendest tingimustest, siis hageja väidab, et CTPHT ebaseaduslik klassifitseerimine veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410), nagu Euroopa Kohus tegi kindlaks oma 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882), on isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine.

57 Selleks et hinnata, kas komisjon rikkus õigusnormi, mis võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse, tuleb kõigepealt kontrollida, kas hageja on käesolevas asjas tõendanud, et on olemas kohtupraktika tähenduses isikutele õigusi andev õigusnorm, mida on rikutud, ja seejärel, kas selle normi rikkumine oli kohtupraktika tähenduses piisavalt selge.

***Selle normi olemus, mida komisjon määruse nr 944/2013 vastuvõtmisel rikkus***

58 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt antakse õigusnormiga isikutele õigusi siis, kui rikkumine puudutab sätet, millega on antud õigused, mida liikmesriigi kohtud peavad kaitsma, mistõttu on sättel vahetu õigusmõju, millest tulenevaid eeliseid võib pidada omandatud õiguseks, mis kaitseb isikute õigusi või mis loob isikutele selliseid õigusi, mille olemus on selgelt eristatav (vt 16. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus Evropaïki Dynamiki *vs.* komisjon, T-297/12, ei avaldata, EU:T:2014:888, punkt 76 ja seal viidatud kohtupraktika).

59 Hageja leiab, et komisjon on määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 4.1.3.5.5 ehk summeerimismeetodit, ja oma hoolsuskohustust, mis on hea halduse põhimõtte lahutamatu osa. Nende normide koostoime annab isikutele õiguse, mis võimaldab neil kaitsta oma ettevõtte huve, kuna komisjon on kohustatud aine klassifitseerimisel üles näitama hoolsust.

60 Vastuseks Üldkohtu esitatud küsimusele täpsustas hageja, et tema arvates saab määruse nr 1272/2008 sätetega kaitsta isikute huve, kuna nendega on kehtestatud või need suurendavad kohustusi, mida sellised ettevõtjad nagu hageja peavad täitma, et nad saaksid kasutada oma õigust viia turule klassifitseeritud keemilisi aineid ja segusid. Selle kohta viitab hageja eelkõige määruse artikli 4 lõikele 10, milles on sätestatud, et „[a]ineid ja segusid ei viida turule, kui need ei vasta käesolevale määrusele“. Vale klassifitseerimine kahjustaks hageja õigust viia turule aineid ja segusid, mis on lõppude lõpuks määrusele vastavad.

61 Komisjon, keda toetavad Hispaania Kuningriik ja ECHA, väidab seevastu, et määruse nr 1272/2008 I lisa sätted ja eelkõige selle lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud summeerimismeetod ei anna isikutele õigusi. Need sätted, mis on komisjoni sõnul puhtalt metoodilised ja tulenevad GHSist, sisaldavad tehnilisi ja teaduslikke kriteeriume ainete ja segude klassifitseerimiseks ainete olemuslike omaduste alusel. Nimetatud määruse I lisas esitatud summeerimismeetodit käsitlevad normid on mõeldud üksnes selleks, et määrata ainete ja segude puhul teaduslike andmete põhjal kindlaks ohtlikkus, mis on seotud veekeskkonna ohustava mürgisusega, ning need ei nõua isikute huvide tasakaalustamist. Lisaks ei näe

need normid ette menetlusnorme, mille eesmärk oleks kaitsta isikute huve. Seega ei ole ei esialgse klassifitseerimise ettepaneku esitanud üksus, riskihindamise komitee ega komisjon kohustatud isikute huve tasakaalustama.

62 Sellega seoses tuleb tõdeda, et 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ja 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) kohaselt tegi komisjon ilmse hindamisvea, kui ta kohaldas määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud summeerimismeetodit. Niisiis selgub eelkõige 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) punktist 47, et „kui komisjon kohaldab summeerimismeetodit selleks, et teha kindlaks [tundmatu või muutuva koostisega ainete, kompleksete reaktsioonisaaduste või bioloogilist päritolu materjalide hulka kuuluva] aine kuulumine veekeskkonda ohustava ägeda ja kroonilise mürgisuse kategooriatesse, ei pea ta oma hinnangu andmisel piirduma üksnes määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt viidatud elementidega, jättes kõrvale kõik teised“. 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) punkti 32 kohaselt ei suutnud ei komisjon ega ECHA Üldkohtule tõendada, et komisjon võttis arvesse CTPHT vähest vees lahustuvust. Seega tuleb tõdeda, et rikutud õigusnorm, nagu Üldkohus ja seejärel Euroopa Kohus on oma vastavates kohtuotsustes tuvastanud, sisaldub määruse I lisa punktis 4.1.3.5.5 ning tegemist on summeerimismeetodiga.

63 Tuleb tõdeda, et määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud summeerimismeetod kujutab endast veekeskkonda ohustavate segude klassifitseerimise meetodit. Sellisena ei anna see meetod isikutele mingeid õigusi kitsas tähenduses. Seevastu, nagu hageja sisuliselt väidab, võib segu klassifitseerimine veekeskkonda ohustavate ainete hulka nende sätete alusel tekitada või suurendada kohustusi, mida sellised ettevõtjad nagu hageja peavad vajaduse korral täitma, et seda segu saaks turule viia.

64 Käesoleval juhul tuleb märkida, et määruse nr 1272/2008 eesmärk on selle artikli 1 lõike 1 kohaselt tagada mitte ainult inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase, vaid ka ainete vaba liikumine.

65 Seega, kuna ainete ja segude ühtlustatud klassifitseerimine tekitab keemiliste ainete ja segude tootjatele ja tarnijatele teatavaid kohustusi, mis mõjutavad nende osalemist kemikaalide ja segude vabas ringluses, mõjutab see tingimata nende ettevõtjate majanduslikke huve. See nähtub eelkõige määruse nr 944/2013 põhjendustest 4 ja 5, milles on märgitud, et vaja on teatud ajavahemikku, et ettevõtjad saaksid ainete ja segude märgistamist ja pakendamist kohandada uue klassifikatsiooniga ning olemasolevad tootevarud ära müüa.

66 Mis puudutab aga konkreetsemalt käesolevas asjas rikutud erinormi, nimelt määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 ette nähtud summeerimismeetodit, siis tuleb tõdeda, et selle eesmärk on üksnes võimaldada tehniliste ja teaduslike kriteeriumide alusel kindlaks määrata segu ohtlikkus, mis on seotud veekeskkonda ohustava mürgisusega, võttes segu klassifitseerimisel eelkõige arvesse veekeskkonda ohustavat mürgisust segu koostisainete puhul. Mürgisusega seotud ohtlikkuse selline hindamine välistab kõik kaalutlused, mis ei ole seotud aine olemuslike omadustega. Selle kohaldamisel ei ole nimelt ette nähtud isikute huvide tasakaalustamist.

67 Seega on summeerimismeetod metoodiline norm, mis on võrreldav menetlusnormiga ja mille ainus eesmärk on anda juhtnööre keemiliste segude ohtlikkuse hindamisel nende olemuslike omaduste alusel, mitte aga kaitsta isikute huve (vt selle kohta analoogia alusel 13. septembri 2007. aasta kohtuotsus Common Market Fertilizers *vs.* komisjon, C-443/05 P, EU:C:2007:511, punktid 143–145, ja 29. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Tilly-Sabco *vs.* komisjon, T-437/18, ei avaldata, EU:T:2020:159, punkt 52).

68 Seda tõlgendust kinnitab asjaolu, et ei Euroopa Kohus ega Üldkohus ei asunud oma 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ja 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuses Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) seisukohale, et hindamisviga seisneb selles, et komisjon on eiranud CTPHT tootjate huve. Vastupidi, nendes kohtuotsustes tuvastati ilmse hindamisvea olemasolu, kuna komisjon ei võtnud summeerimismeetodi kohaldamisel arvesse segu kui sellise vähest lahustuvust, see tähendab elementi, mis võib mõjutada segu ohtlikkust veekeskkonnale. Teisisõnu piirdub nimetatud kohtuotsustes tuvastatud õigusnormi rikkumine selle meetodi tehnilise ja teadusliku ulatuse eiramisega.

69 Kuna summeerimismeetodi normi eesmärk ei ole oma olemuselt isikute huvide kaitse, ei saa hageja oma kahju hüvitamise nõude põhjendamisel seega *stricto sensu* tugineda selle normi rikkumisele.

70 Üldkohus leiab siiski, et eespool punktis 58 viidatud kohtupraktika ei välista tingimata, et sellise õigusnormi rikkumist, mille eesmärk ei ole anda kitsas tähenduses õigusi isikutele, vaid mis võib pigem kaasa tuua selle, et isikutele kehtestatakse või suurendatakse muude liidu õigusnormide alusel pandud kohustusti, võib pidada liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise aluseks. Sarnaselt sellega, mida Euroopa Kohus on leidnud seoses rahvusvahelise tavaõiguse normidele tuginemise tingimustega (21. detsembri 2011. aasta kohtuotsus Air Transport Association of America jt, C-366/10, EU:C:2011:864, punkt 107), võib asuda seisukohale, et liidu institutsiooni õigusvastane käitumine, mis mõjutab füüsilise või juriidilise isiku õiguslikku olukorda, mis koosneb tema õigustest ja paralleelsetest kohustustest, võib teatavatel juhtudel õigustada liidu lepinguvälise vastutuse tekkimist, olgu siis tegemist õiguste rikkumisega või õigusvastaste kohustuste lisamisega või suurendamisega. Seoses selle õigusliku olukorra kahjustamisega võib käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades olla tähtsusetu, et haldusorgani väidetavalt õigusvastane tegevus seisnes õiguste rikkumises või tõi kaasa liidu õiguse alusel kohustuste lisamise või suurenemise. Kuigi käesolevas asjas ei anna summeerimismeetodi norm iseenesest isikutele õigusi, tekib alati siiski küsimus, kas summeerimismeetodi väära kohaldamisega kaasnevad kohustused võivad mõjutada hageja õiguslikku olukorda, mistõttu lõppkokkuvõttes võib asuda seisukohale, et hagejal on subjektiivne õigus summeerimismeetodi nõuetekohasele kohaldamisele, või vastupidi, et need kohustused kujutavad endast üksnes selle normi kaudset tagajärge, mis mõjutab üksnes hageja majanduslikku olukorda.

71 Igatahes on vastus küsimusele, kas käesoleval juhul võib CTPHT ebaseadusliku klassifitseerimise aluseks oleva summeerimismeetodi normi rikkumisele tugineda käesoleva kahju hüvitamise nõude põhjendamisel või mitte, kui seda käsitleda hageja õiguslikku olukorda mõjutavate kohustuste lisamise või suurendamise seisukohast, määrava tähtsusega käesoleva vaidluse lahendamisel üksnes siis, kui see rikkumine on eespool viidatud kohtupraktika tähenduses piisavalt selge, mida tuleb analüüsida edaspidi.

72 Mis puudutab hoolsuskohustuse rikkumist, mis on omane hea halduse põhimõttele, millele hageja viitas oma repliigis, siis tuleb tõdeda, et vormiliselt ei ole hageja hagiavalduses oma kahju hüvitamise nõude põhjendamiseks konkreetselt ja eraldi väitnud, et hoolsuskohustust on rikutud. Samuti ei ole selge, et seda väidet võiks pidada hagiavalduses juba sisalduva argumendi täiendamiseks. Neil asjaoludel tuleb kahju hüvitamise nõue osas, milles see tugineb hoolsuskohustuse rikkumisele, tunnistada vastuvõetamatuks, nagu väitis ka komisjon oma seisukohtades vastuse kohta kirjalikule küsimusele, mis hagejale sellega seoses esitati.

***Summeerimismeetodi normi väidetava rikkumise raskus***

73 Mis puudutab tingimust, mille kohaselt peab õigusnormi rikkumine olema liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks piisavalt selge, siis väidab hageja, et 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ja 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína

de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) sõnastus on selline, mis ei jäta kahtlust, et komisjoni ilmne hindamisviga ehk oma kaalutlusõiguse tegeliku ulatuse eiramine CTPHT ebaseadusliku klassifikatsiooni kehtestamisel on selline rikkumine.

74 Hageja leiab, et kahju hüvitamise hagi raames tuleb tähelepanelikult analüüsida akte, faktilisi asjaolusid ja asjaomase liidu institutsiooni käitumist enne kahju tekkimist. Aktid, faktilised asjaolud ja tegevus viitavad aga selgelt sellele, et komisjoni hinnangul ei ole summeerimismeetodi kohaldamisel jäetud mingit kaalutlusruumi. Järelikult tuleb kahju hüvitamise hagi raames asuda seisukohale, et rikutud õigusnorm on norm, mis ei jäta mingit kaalutlusruumi, mistõttu 4. juuli 2000. aasta kohtuotsuse Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon (C-352/98 P, EU:C:2000:361) kohaselt piisaks piisavalt selge rikkumise tuvastamiseks õigusnormi lihtsast rikkumisest.

75 Hageja väidab, tuginedes 14. juuli 1967. aasta kohtuotsusele Kampffmeyer jt *vs.* komisjon (5/66, 7/66, 13/66–16/66 ja 18/66–24/66, ei avaldata, EU:C:1967:31), et kuna komisjon keeldus kasutamast oma kaalutlusõigust ja tegi seda jätkuvalt seni, kuni komisjoni apellatsioonkaebus jäeti Euroopa Kohtus rahuldamata, siis „on [hageja] suhtes vääralt kohaldatud asjakohaseid materiaalõigusnorme“, mille puhul on tegemist käesoleva hagi raames kohaldatava kriteeriumiga.

76 Hageja leiab lisaks, et asjaomased õigusnormid ei ole puudulikud ja seega ei saa komisjon viidata tekstide ebaselgusele ega „vabandada ennast välja, lükates vastutuse vea tegemise eest Euroopa Parlamendile ja nõukogule“. Õigusnormides on pealegi alati valitsenud täielik selgus küsimuses, kas komisjonil on CTPHT klassifitseerimise analüüsimisel kaalutlusõigus või mitte. Hageja tugineb selles suhtes eelkõige 22. mai 2014. aasta kohtumäärusele Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* ECHA (C-287/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:599) ja 7. märtsi 2013. aasta kohtuotsusele Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* ECHA (T-93/10, EU:T:2013:106), mis kinnitavad, kuigi määruse nr 1907/2006 kontekstis, et komisjon võib oma kaalutlusõigust kasutades teha ette nähtud normidest erandeid, et kalduda kõrvale lubamatutest järeldustest, kui neid norme kohaldatakse rangelt.

77 Hageja rõhutab eelkõige, et tema arvates on summeerimismeetodi abil komisjoni saadud arvutuste tulemused ebareaalsed, mida Euroopa Kohus on ka rõhutanud 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) punktis 53. Eespool viidatud kohtuasja pooled heitsid mitu korda komisjonile ette nende tulemuste absurdsust nii enne määruse nr 944/2013 vastuvõtmist kui ka kohtuasja T-689/13 kirjaliku menetluse käigus. Komisjoni valiku tulemusel klassifitseeriti CTPHT veekeskkonda ohustava mürgise ainena, samas kui hageja sõnul see vees ei lahustu ning vastupidi vees tahkestub ja vajub põhja. Hageja sõnul „oleks [selline valik] „meelevaldne“ 5. detsembri 1979. aasta kohtuotsuse Amylum ja Tunnel Refineries *vs.* nõukogu ja komisjon (116/77 ja 124/77, EU:C:1979:273) tähenduses ega saaks olla valik, mille teeb tavapäraselt ettevaatlik haldusorgan.

78 Lõpuks väidab hageja, et selle tagajärjel, et komisjon otsustas esitada apellatsioonkaebuse 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) peale ja vaidlustada ajutise kohaldamise taotluse, muutus komisjoni tehtud viga suuremaks ja see lasi sellel veal püsida.

79 Komisjon, keda toetavad Hispaania Kuningriik ja ECHA, vaidlevad nendele argumentidele vastu.

80 Kõigepealt tuleb meeles pidada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei piisa õigusakti õigusvastasuse tuvastamisest, olgu see õigusvastasus kui tahes kahetsusväärne, selleks, et asuda seisukohale, et institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasusega seotud liidu vastutuse tekkimise tingimus on täidetud (vt selle kohta 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus Sison *vs.* nõukogu, T-341/07, EU:T:2011:687, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika). Kohtupraktika kohaselt on kahju hüvitamise hagi iseseisev õiguskaitsevahend, millel on muude õiguskaitsevahendite süsteemis konkreetne eesmärk ja mille kasutamine sõltub selle erilisest eesmärgist tulenevatest tingimustest (17. detsembri 1981. aasta kohtuotsus Ludwigshafener Walzmühle Erling jt *vs.* nõukogu ja komisjon,

197/80–200/80, 243/80, 245/80 ja 247/80, EU:C:1981:311punkt 4). Seega ei ole kahju hüvitamise hagi mõeldud tagama mis tahes õigusvastasusega tekitatud kahju hüvitamist (3. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Artegodan *vs.* komisjon, T-429/05, EU:T:2010:60, punkt 51).

81 Sellega seoses olgu märgitud, et piisavalt selge rikkumise nõude eesmärk on õigusvastase akti laadist olenemata vältida, et risk, et institutsioon peab ettevõtjate väidetavad kulud kandma, ei pärsiks tema suutlikkust oma pädevust üldistes huvides täiel määral rakendada, seda nii õigustloova või majanduspoliitilisi valikuid hõlmava tegevuse puhul kui ka tema halduspädevuse vallas, ilma et ilmsetest ja lubamatutest rikkumistest tulenevad tagajärjed jääksid isikute kanda (vt 3. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Artegodan *vs.* komisjon, T-429/05, EU:T:2010:60, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).

82 Kui tühistatakse üks või mitu komisjoni akti, mis on hagejale väidetud kahju tekitanud, siis isegi kui tühistamine on otsustatud Üldkohtu otsusega, mis tehti enne kahju hüvitamise hagi esitamist, ei ole see ümberlükkamatu tõend institutsiooni poolsest piisavalt selgest rikkumisest, mis võimaldab *ipso iure* tuvastada liidu vastutuse (vt selle kohta 8. mai 2019. aasta kohtuotsus Export Development Bank of Iran *vs.* nõukogu, T-553/15, ei avaldata, EU:T:2019:308, punkt 55).

83 Otsustav kriteerium, mis võimaldab asuda seisukohale, et nõue, et asjaomase institutsiooni poolt ilmselgelt ja lubamatult toime pandud rikkumiste tagajärgi ei tohi panna neile isikutele, on täidetud, on see, et asjaomane institutsioon on ilmselgelt ja märkimisväärselt ületanud oma kaalutlusõiguse piire (vt selle kohta 4. juuli 2000. aasta kohtuotsus Bergaderm ja Goupil *vs.* komisjon, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 43, ja 30. mai 2017. aasta kohtuotsus Safa Nicu Sepahan *vs.* nõukogu, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 30). Seda ilmselge ja raske rikkumise mõistet ei saa segi ajada mõistega „ilmne hindamisviga“, vaid seda tuleb sellest eristada. Nimelt, kui sellist vahet ei tehta, võib mis tahes ilmne hindamisviga ja seega liidu haldusorgani mis tahes viga olukordades, milles tal on kaalutlusruum, kaasa tuua tema lepinguvälise vastutuse. Nagu eespool mainitud, ei ole eespool viidatud teemakohases kohtupraktikas leitud, et mis tahes õigusvastasuses on alus sellise vastutuse tekkimisele. Selle tuvastamisel, kas tegemist on niisuguse rikkumisega, on seega otsustav institutsiooni kaalutlusõiguse ulatus. Kohtupraktikast tuleneb seega, et kui institutsioonil on üksnes märkimisväärselt piiratud, kui mitte olematu kaalutlusruum, võib liidu õiguse vähim rikkumine olla küllaldane, et tuvastada piisavalt selge rikkumise olemasolu (vt 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus Sison *vs.* nõukogu, T-341/07, EU:T:2011:687, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

84 Kuid see kohtupraktika ei seosta automaatselt asjaomase institutsiooni kaalutlusõiguse puudumist ja rikkumise kvalifitseerimist liidu õiguse piisavalt selgeks rikkumiseks (vt 3. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Artegodan *vs.* komisjon, T-429/05, EU:T:2010:60, punkt 59).

85 Kuigi tegemist on otsustava kriteeriumiga, ei ole asjaomase institutsiooni kaalutlusõiguse ulatus ainus kriteerium. Vastupidi, eelkõige tuleb arvesse võtta lahendatavate olukordade keerukust ja probleeme õigusaktide kohaldamisel või tõlgendamisel (vt 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus Sison *vs.* nõukogu, T-341/07, EU:T:2011:687, punktid 36 ja 37 ning seal viidatud kohtupraktika) või üldisemalt valdkonda, tingimusi ja konteksti, milles rikutud õigusnorm on asjaomasele liidu institutsioonile või organile siduv (vt 4. aprilli 2017. aasta kohtuotsus Ombudsman *vs.* Staelen, C-337/15 P, EU:C:2017:256, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

86 Sellest järeldub, et liidu vastutuse võib kaasa tuua vaid sellise rikkumise tuvastamine, mida tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan ei oleks analoogilises olukorras toime pannud (vt 3. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Artegodan *vs.* komisjon, T-429/05, EU:T:2010:60, punkt 62).

87 Sellega seoses on kohtupraktikas lisaks täpsustatud, et õigusliku kohustuse täitmata jätmist saab lugeda liidu õiguse piisavalt selgeks rikkumiseks, selleks et tekiks liidu lepinguväline vastutus, kui rikkumise tulemus on õigusnormidega ilmselgelt vastuolus ja kolmandate isikute huve oluliselt kahjustav akt,

mida ei saa õigustada ega selgitada eriliste piirangutega, mis objektiivselt esinevad talituse tavapärases tegevuses (9. septembri 2008. aasta kohtuotsus MyTravel *vs.* komisjon, T-212/03, EU:T:2008:315, punkt 43).

88 Seega tuleb liidu kohtul pärast seda, kui ta on esmalt kindlaks teinud, kas institutsioonil on kaalutlusruum, võtta arvesse lahendatava olukorra keerukust, probleeme õigusaktide kohaldamisel või tõlgendamisel, rikutud õigusnormi selguse ja täpsuse astet ning tehtud vea tahtlikkust või lubamatust (vt 23. novembri 2011. aasta kohtuotsus Sison *vs.* nõukogu, T-341/07, EU:T:2011:687, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

89 Neid kriteeriume arvestades tuleb analüüsida, kas selline komisjoni rikkumine, nagu on tuvastatud 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ja 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuses Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767), kujutab endast piisavalt selget rikkumist eespool viidatud kohtupraktika tähenduses.

90 Selleks tuleb meenutada kaalutlusi, mille alusel Üldkohus ja seejärel Euroopa Kohus tuvastas, et komisjon tegi ilmse hindamisvea CTPHT klassifitseerimisel summeerimismeetodi alusel.

91 Mis puudutab 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsust Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767), siis tuleb märkida, et selle punktist 24 nähtub, et Üldkohus lähtus eeldusest, et komisjonil oli CTPHT klassifitseerimisel „ulatuslik kaalutlusõigus“. Sama kohtuotsuse punktis 30 on märgitud, et „komisjon oli teinud ilmse hindamisvea, kuna klassifitseerides CTPHT selle koostisosade alusel veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410), jättis ta täitmata oma kohustuse kaaluda kõiki asjakohaseid elemente ja asjaolusid, et võtta nõuetekohaselt arvesse proportsiooni, milles 16 HAP koostisosa CTPHTs esinevad, ja nende keemilist mõju.“ Üldkohus leidis seega, et komisjon ei olnud suutnud tõendada, et ta võttis arvesse asjaolu, et CTPHT koostisosad eraldusid CTPHTst väga piiratud koguses ning et see aine on väga stabiilne ja seetõttu vees vähe lahustuv. Lisaks rõhutas Üldkohus asjaolu, et lähtudes eeldusest, et kõik CTPHTs sisalduvad HAPd on vees lahustuvad, on komisjon seega CTPHT klassifitseerimisel tuginenud eeldusele, et 9,2% CTPHTst on vees lahustuv, samas kui taustdokumendi kohaselt ei ole see realistlik, kuna CTPHT maksimaalne vees lahustuvus on 0,0014%. Lisaks viitas Üldkohus määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.1.1 sisalduvale veekeskkonda ohustav mürgisuse määratlusele, mis Üldkohtu hinnangul hõlmab aine, mitte üksnes selle koostisosade omadusi. Peale selle tugines Üldkohus Euroopa Kohtu praktikale, millele on viidatud 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) punktis 29 ja mille kohaselt ei saa ainuüksi asjaolu tõttu, et ühel koostisosal on teatud hulk omadusi, asuda seisukohale, et ka sellel ainel on need omadused.

92 Euroopa Kohus ei seadnud 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) kahtluse alla Üldkohtu järeldust, mille kohaselt komisjonil on ulatuslik kaalutlusõigus, et klassifitseerida aine määruse nr 1272/2008 alusel ning et analüüsida keerulist laadi teaduslikke ja tehnilisi hinnanguid, mida ta peab selleks tegema. Euroopa Kohus otsustas samuti, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta otsustas, et komisjon on teinud ilmse hindamisvea. Euroopa Kohus viitas muu hulgas asjaolule, et määruse nr 1272/2008 I lisa võttis liidu õigusesse üle GHSi kriteeriumid, korrates identselt peaaegu kõiki neid sätteid. See dokument toob aga esile „isegi ekspertide jaoks keerulised tõlgendusprobleemid“, mille tingib see, kui klassifitseeritakse eeskätt „keeruka koostisega või paljudest koostisosadest“ koosnevaid aineid, mille „[…] lahustuvus vees tekita[b] […] tõlgendamisprobleeme, kuna iga koostisosa võib toimida erinevalt“ (22. novembri 2017. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt, C-691/15 P, EU:C:2017:882, punkt 43).

93 Euroopa Kohtu arvates soovisid GHSi koostajad seega pöörata tähelepanu veekeskkonnale avalduvate ohtude klassifitseerimiseks ette nähtud metoodiliste kriteeriumidega seotud piirangutele seoses teatavate ainetega, mida iseloomustab nende keerukas koostis, stabiilsus või vähene vees lahustuvus.

Euroopa Kohtu sõnul ei jätnud liidu seadusandja GHSi sätteid selliselt määrusesse nr 1272/2008 lisades neid metoodilisi piiranguid kõrvale. Seetõttu oli Euroopa Kohus seisukohal, et komisjon ei olnud kohustatud piirduma oma hinnangus üksnes määruse nr 1272/2008 I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt nimetatud elementidega, välistades kõik muud elemendid.

94 Sellega seoses märkis Euroopa Kohus samuti, et punktis 4.1.3.1, millega kehtestatakse segude klassifitseerimise kriteeriumid, on ette nähtud, et „kõigi olemasolevate andmete kasutamiseks segu klassifitseerimisel veekeskkonnale ohtlikkuse alusel lähtutakse võimaluse korral“, mis Euroopa Kohtu arvates lükkab ümber tõlgenduse, mille kohaselt muu teabe arvessevõtmine kui see, mida on summeerimismeetodi raames sõnaselgelt kasutatud, tuleb igal juhul välistada. Lisaks märkis Euroopa Kohus, et käesolevas asjas komisjoni kohaldatud summeerimismeetodile on omane, et see kaotab usaldusväärsuse olukordades – nagu see on käesolevas asjas –, kus summeerimismeetod annab tulemuseks 14 521%, mis on 581 korda suurem minimaalsest tasemest, mis on nõutav selleks, et 25% piirmäär oleks pärast korrutusteguriga M korrigeerimist saavutatud, ning CTPHT vees lahustuvuse maksimaalne määr on 0,0014% ehk ligikaudu 71 000 korda väiksem kui hüpoteetiline 100protsendilise vees lahustuvuse piirmäär, mida kasutati arvesse võetud koostisosade puhul.

95 Arvestades Üldkohtu järeldust, mida on kinnitanud Euroopa Kohus ja mille kohaselt rikkus komisjon käesolevas asjas kaalutlusõigust andvat normi, tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt komisjon leidis, et summeerimismeetod on range norm, mis ei jäta talle mingit kaalutlusruumi. Nimelt tuleneb kahju, millele hagejal on võimalik tugineda, komisjoni ilmsest hindamisveast selle meetodi kohaldamisel. Selleks et teha kindlaks seda meetodit kohaldanud ametivõimu lepinguväline vastutus, ei saa samas seda meetodit pidada samal ajal selliseks, mis rikkumise kriteeriumiga seoses jätab kaalutlusruumi ja piisavalt selge rikkumisega seoses on range.

96 Eespool viidatud väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et hageja argument, mille kohaselt on ilmne hindamisviga igal juhul kaalutlusnormi piisavalt selge rikkumine, tuleb samuti tagasi lükata. Nagu on märgitud eespool punktides 80–83, on kahju hüvitamise hagi autonoomne menetluslik kaitsevahend ning komisjoni akti õigusvastasus ei ole iseenesest piisav liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks. Hindamisvea kvalifitseerimine ilmseks hindamisveaks on seotud kaalutlusruumi ületamisega ja selle eesmärk on seega eristada olukordi, kus ületamine kujutab endast õigusnormi rikkumist, ja olukordi, mida iseloomustavad pelgad lahkarvamused kaalutlusruumi nõuetekohase kasutamise küsimuses. Järelikult olukorras, kus asjaomasel institutsioonil on ulatuslik kaalutlusõigus, saab piisavalt selge rikkumise tuvastada alles pärast ilmse hindamisvea tuvastamist ja selle eesmärk on teha eespool punktis 88 viidatud kriteeriumide alusel kindlaks kõige tõsisemad ja lubamatumad vead, mis võrduvad asjaomase institutsiooni kaalutlusõiguse piiride ilmselge ja tõsise eiramisega.

97 Mis puudutab esiteks rikutud õigusnormi, see tähendab määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 4.1.3.5.5 selguse ja täpsuse kriteeriumi, siis tuleb märkida, et selle punkti sõnastuse kohaselt on summeerimismeetod peaaegu mehhaaniline arvutus, mille alusel komisjon kontrollib, kas segu väga mürgiste koostisosade kontsentratsioon (protsentides), mida korrutatakse korrutusteguriga M, on 25% või suurem. Kui see on nii, siis segu, milleks käesoleval juhul on CTPHT, „klassifitseeritakse“ ägeda mürgisuse 1. kategooriasse või kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (vt määruse nr 1272/2008 I lisa punktid 4.1.3.5.5.3.1 ja 4.1.3.5.5.4.2). Nagu Euroopa Kohus tõdes 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) punktis 39, ei ole määruse I lisa punktis 4.1.3.5.5 sõnaselgelt ette nähtud muude kriteeriumide kasutamist peale nende, mis on selles sättes sõnaselgelt ette nähtud.

98 Sellega seoses tuleb tagasi lükata hageja argument, et 7. märtsi 2013. aasta kohtuotsust Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* ECHA (T-93/10, EU:T:2013:106) võib pidada pretsedendiks, milles selgitati summeerimismeetodi kasutamise lähenemisviisi. Nagu komisjon õigesti märkis, Üldkohus ega Euroopa Kohus sellele kohtuotsusele ei viidanud. Lisaks tuleb tõdeda, et nimetatud kohtuotsus ei puudutanud segu klassifitseerimist määruse nr 1272/2008 alusel, nagu on kõne all käesolevas asjas, vaid täiesti teist küsimust, nimelt CTPHT kindlaksmääramist väga ohtliku ainena määruse nr 1907/2006 artikli 57

alusel. Seega, kui Üldkohus otsustas 7. märtsi 2013. aasta kohtuotsuses Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* ECHA (T-93/10, EU:T:2013:106), et ECHA ei teinud ilmset hindamisviga, kui ta leidis, et CTPHT-l on teatavad omadused, käesoleval juhul eelkõige „püsivad ja bioakumuleeruvad“ omadused, seetõttu, et tema koostisainetel on need omadused, siis ei ole Üldkohus kehtestanud üldreeglit, mille kohaselt siis, kui õigusnormides on kehtestatud otsuste tegemise kriteeriumid, ilma et oleks konkreetselt ja sõnaselgelt keelatud teisi tegureid arvesse võtta, võib ja isegi peab institutsioon teisi tegureid võtma alati arvesse. Igal juhul, nagu märkis ka komisjon, siis isegi kui eeldada, et selles Üldkohtu otsuses on välja kujunenud tõstatatud küsimust puudutav selge kohtupraktika, mida ei ole siiski toimunud, tuleb tõdeda, et see kohtuotsus muutus lõplikuks alles pärast seda, kui Euroopa Kohus jättis 22. mai 2014. aasta kohtumäärusega Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* ECHA (C-287/13 P, ei avaldata, EU:C:2014:599) apellatsioonkaebuse rahuldamata ehk alles pärast määruse nr 944/2013 vastuvõtmist, mis tähendab, et see kohtuotsus ei saa ainuüksi selle asjaolu tõttu kujutada endast pretsedenti, mida komisjon oleks saanud ja pidanud võtma arvesse määruse nr 944/2013 vastuvõtmisel.

99 Seega ei saa määruse nr 1272/2008 I lisa punkti 4.1.3.5.5 pidada määruse nr 944/2013 vastuvõtmise kuupäeval täiesti selgeks normiks selle kohta, et komisjonil on summeerimismeetodi kohaldamisel kaalutlusruum. Selle sõnastus ei viita kaalutlusõiguse olemasolule ja eelkõige ei ole selles mainitud, et segu lahustuvus on tegur, mida tuleb arvesse võtta. Sellega seoses tuleb tõdeda, et Üldkohus ja täpsemalt Euroopa Kohus on tunnistanud kaalutlusruumi olemasolu, mille tõttu oleks komisjon pidanud võtma arvesse muid elemente kui need, millele on sõnaselgelt viidatud punktis 4.1.3.5.5, tuginedes kaalutlustele, mis ei tulene otse ega sõnaselgelt selle punkti enda sõnastusest. Täpsemalt võttis Euroopa Kohus arvesse kaalutlusi, mis on seotud üldisema õiguskontekstiga, nimelt asjaolu, et summeerimismeetod ei jäta kõrvale metoodilisi piiranguid, mis on kindlaks määratud GHSis, mida määruse nr 1272/2008 põhjenduse 6 kohaselt soovitakse liidu õigusesse inkorporeerida. Nagu Euroopa Kohus märkis 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) punktis 43, on selles dokumendis juhitud tähelepanu selliste kompleksainete või paljudest koostisosadest koosnevate ainete nagu CTPHTga seotud tõlgendamisprobleemidele. Need tõlgendamisraskused, mis raskendavad summeerimismeetodi kohaldamist ja millest annab see kohtuotsus pealegi tunnistust, välistavad selle, et komisjoni tegevust saaks pidada ilmselgelt ja tõsiselt vastuolus olevaks õigusnormiga, mida on rikutud (vt selle kohta 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus, MyTravel *vs.* komisjon, T-212/03, EU:T:2008:315, punkt 43). Kuigi on tõsi, et 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ja 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) kohaselt ei ole see käitumine õiguspärane, võib seda vähemalt selgitada nimetatud punkti 4.1.3.5.5 sõnastuse ja kompleksainete klassifitseerimisega seotud tõlgendamisraskustega.

100 Teiseks, mis puudutab küsimust, kas komisjoni tehtud viga, mille Üldkohus ja hiljem Euroopa Kohus tuvastas, on tahtlik või lubamatu, siis tuleb tõdeda järgmist.

101 Kõigepealt tuleb märkida, et ei Üldkohus ega Euroopa Kohus ei seadnud kahtluse alla summeerimismeetodi kasutamist. Nagu on märgitud 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuse komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) punktis 26, tegi komisjon ilmse hindamisvea „summeerimismeetodit kohaldades“.

102 Lisaks tuleb tõdeda, et komisjon kohaldas summeerimismeetodit nii, et ta järgis väga täpselt punkti 4.1.3.5.5 sõnastust. Ta arvutas CTPHT väga mürgiste koostisosade kontsentratsiooni summa pärast seda, kui ta oli kohaldanud vastavaid korrutustegureid M. Selle meetodi selline kohaldamine, järgides punkti 4.1.3.5.5 sõnastust, näitab, et komisjon kavatses tegutseda oma pädevuse piires, mida võib üldjuhul pidada ettevaatlikuks lähenemisviisiks olukorras, mida teaduslikul ja tehnilisel tasemel iseloomustab eriline keerukus. Nagu on märgitud kohtujurist Bobeki ettepaneku punktis 75 kohtuasjas komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:646), on „selline lähenemine väga kiiduväärt“, kuigi see osutus käesoleval juhul ekslikuks.

103 Kuigi on tõsi, et Euroopa Kohus ja Üldkohus leidsid, et selle lähenemise puhul on tegemist ilmse veaga, siis tunnistada lubamatuks selline lähenemine, mille puhul on järgitud pigem ettekirjutava õigusnormi sõnastust valdkonnas, mida iseloomustab väga suur teaduslik ja tehniline keerukus, ning mis pealegi kuulub õigusaktide hulka, millel on määruse nr 1272/2008 artikli 1 kohaselt „eesmärk […] tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase ning ainete [ja] segude […] vaba liikumine[,] ühtlusta[des] ainete ja segude klassifitseerimise kriteeriumid ning ohtlike ainete ja segude märgistamise ja pakendamise eeskirjad“, läheks kaugemale nendest näitajatest, mis on eespool viidatud kohtupraktikas piisavalt selge rikkumise kohta kindlaks määratud. Eelkõige ei ole selline lähenemine ilmselgelt ja tõsiselt vastuolus õigusnormiga nii, et seda ei saa põhjendada ega selgitada objektiivselt lasuvate eriliste piirangutega, mis on komisjonil, kui ta teostab oma pädevust nende ainete klassifitseerimisel, mille koostis on tundmatu (vt selle kohta 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus MyTravel *vs*. komisjon, T-212/03, EU:T:2008:315, punkt 43).

104 Lisaks tuleb meeles pidada, et käesoleval juhul järgis komisjon riskihindamise komitee arvamust, mis omakorda on määruses nr 1272/2008 ette nähtud menetluse tulemus. See protsess algatati klassifitseerimise ettepanekuga, mille Madalmaade Kuningriik esitas nimetatud määruse artikli 37 lõike 1 alusel. Seejärel toimus ettepaneku suhtes avalik konsultatsioon ning pärast seda võttis riskihindamise komitee, mis ise koosneb liikmesriikide esindajatest, konsensuse alusel vastu asjaomase arvamuse nimetatud määruse artikli 37 lõike 4 alusel.

105 CTPHT vähene lahustuvus tõsteti esile siis, kui rühm, kes tegutseb kivisöest saadavate kemikaalide sektoris, andis avaliku konsultatsiooni käigus15. novembril 2010 panuse toimikusse, mis on koostatud määruse nr 1272/2008 VI lisa kohaselt. Lisaks täpsustas see rühm riskihindamise komitee sekretariaadile saadetud 27. juuni 2011. aasta kirjas, viidates ühele teaduslikule publikatsioonile, et CTPHT maksimaalne vees lahustuvus on 0,0004%. Seega tuleb tõdeda, et riskihindamise komitee oli arvamust andes täiesti teadlik CTPHT vähesest lahustuvusest. Nii käsitles riskihindamise komitee CTPHT vähest lahustuvust teabedokumendi leheküljel 92, kuna seal on täpsustatud, et summeerimismeetodi kohaldamiseks eeldatakse, et kõik PAHd on vees lahustuvad ning et see eeldus aitab tõenäoliselt kaasa CTPHT mürgisuse ülehindamisele. Samal ajal selgitas riskihindamise komitee oma arvamuses, et sellist mürgisust võib pidada halvimaks juhuks (*worst case*), kuna CTPHT koostis on tundmatu ega saa välistada, et teised CTPHT koostisained on CTPHT kui sellise mürgisuse põhjustajad. Riskihindamise komitee arvamus sisaldab seega selgitust, mis vähemalt on seotud sellega, et valitseb ebakõla esiteks eelduse, et kõik PAHd on vees lahustuvad, ja teiseks CTPHT vähese vees lahustuvuse vahel.

106 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades ei ole käesoleval juhul tõendatud, et kohaldatavat keerukat õiguslikku raamistikku arvestades oleks iga tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan pidanud vajalikuks kahelda riskihindamise komitee arvamuse usutavuses nii, et sellest tuleks kõrvale kalduda sellise kriteeriumi arvessevõtmise poolt, mida ei ole määruses nr 1272/2008 sõnaselgelt ette nähtud. Sellega seoses on oluline meenutada, et asjaolu, et CTPHT on tundmatu koostisega ja kompleksaine, kujutab endast erilist piirangut, millega komisjon pidi arvestama määruse nr 944/2013 vastuvõtmise hetkel. Niisuguses ebakindlas olukorras CTPHT täpse koostise kohta ei saa pidada lubamatuks veaks vähemalt seda, et haldusorgan jälgib ettevaatlikkuse kaalutlustel riskihindamise komitee taolise ekspertrühma arvamust, mis pealegi võeti vastu konsensuse alusel ja mis tugines selle kindlakstegemisele, et on oht CTPHT mürgisust alahinnata, kuna selle arvamuse leheküljel 92 on märgitud, et see oht on halvim juht (*worst case*) olukorras, kus teiste koostisosade panus CTPHT veekeskkonda ohustavasse mürgisusse oli tundmatu.

107 Sellega seoses tuleb uuesti meeles pidada, et selliste ainete ja segude nagu CTPHT klassifitseerimise eesmärk määruse nr 1272/2008 artikli 1 lõike 1 kohaselt on tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase. Lisaks olgu märgitud, et kuigi ettevaatuspõhimõtet ei ole määruses nr 1272/2006 sõnaselgelt mainitud, ei saa seda põhimõtet, millel põhinevad muu hulgas määruse nr 1907/2006 sätted, jätta tähelepanuta keemiliste ainete ja segude klassifitseerimisel, mis on tihedalt seotud määrusega nr 1907/2006 hõlmatud valdkonnaga. Ettevaatuspõhimõte, mis on liidu õiguse

üldpõhimõte, lubab pädevatel asutusel kahtluse korral võtta sobivaid meetmeid, et ennetada teatud võimalikke ohte rahvatervisele, julgeolekule ja keskkonnale, ootamata ära, et nende ohtude tegelik olemasolu ja raskusaste oleksid täielikult tõendatud (vt selle kohta kohtuotsus 10. aprilli 2014. aasta kohtuotsus Acino *vs.* komisjon, C-269/13 P, EU:C:2014:255, punkt 57 ja seal viidatud kohtupraktika).

108 Just selles õiguslikus kontekstis annab määrus nr 1272/2008 komisjonile pädevuse keemilisi aineid klassifitseerida. Nagu näitab käesolev kohtuasi, võib selle pädevuse teostamine tähendada vajadust teha järeldusi kompleksainete mürgisuse kohta. Selle pädevuse teostamine võib aga tõepoolest tegelikult kahjustada eespool nimetatud eesmärke, kui kompleksainete klassifitseerimise kohta otsuse tegemine võib kaasa tuua liidu lepinguvälise vastutuse, ilma et sellest tulenevat teaduslikku keerukust ja ebakindlust loetaks sarnaselt kohaldatava õigusliku raamistiku keerukusega teguriteks, mis võivad muuta potentsiaalse vea lubatuks.

109 Igal juhul ei kujuta komisjoni tehtud viga endast meelevaldset tegevust 5. detsembri 1979. aasta kohtuotsuse Amylum ja Tunnel Refineries *vs.* nõukogu ja komisjon (116/77 ja 124/77, EU:C:1979:273) tähenduses. Vastupidi sellele, mida väidab hageja, ei võimalda ülehinnatud tulemus, milleni viis käesolevas asjas summeerimismeetodi kohaldamine, järeldada, et komisjon tegutses meelevaldselt. On küll tõsi, et Euroopa Kohus viitas 14 521% tulemusele kui sellisele, mis annab tunnistust olukorrast, kus summeerimismeetod kaotab usaldusväärsuse. See 14 521% tulemus, mis esmapilgul on silmatorkav eelkõige võrreldes 1. kategooria ägeda mürgisuse ja 1. kategooria kroonilise mürgisuse tuvastamiseks vajaliku 25% piirmääraga, on summeerimismeetodi kohaldamise matemaatiliselt vajalik tulemus, kuna osa CTPHT koostisosadest on väga kõrge korrutusteguriga M. Näiteks tuleb tõdeda, et CTPHT osadele koostisosadele kohaldati korrutustegurit M suurusega 10 000, nagu käesoleval juhul fluoranteeni puhul. Seega ei saa eeldada, et sellise arvutuse eriti suur tulemus iseenesest kinnitab, et komisjoni viga on lubamatu. Arvestades, et komisjon võis mõistlikult arvata, et määruse nr 944/2013 vastuvõtmise ajal ei olnud tal CTPHT summeerimismeetodi alusel klassifitseerimisel kaalutlusruumi ning arvestades selle klassifitseerimise õiguslikku konteksti, mida iseloomustab eesmärk tagada keskkonnakaitse kõrge tase, järgides täielikult ettevaatuspõhimõtet, näib see, et väga kõrgete korrutustegurite M puhul nagu käesolevas asjas ei pannud tulemus 14 521% komisjoni kahtlema summeerimismeetodi kohaldamises, olevat vastupidi just lubatav.

110 Komisjon on seega käitunud viisil, mis sarnaneb pigem käitumisega, mida võib oodata ennem tavapäraselt ettevaatlikult ja hoolsalt haldusorganilt kui sellelt, kes otsustab meelevaldselt. Nimelt ei oleks analoogses olukorras ja määruses nr 1272/2008 sõnaselgelt ette nähtud alternatiivse meetodi puudumisel olnud täiesti üllatav, et haldusorgan võib arvata, et ta võtab endale tühistamise riski, kui ta otsustab võtta arvesse muid tegureid kui need, mis on sõnaselgelt ette nähtud määruse nr 1272/2008 I lisas ja eelkõige selle punktis 4.1.3.5.5.

111 Lisaks tuleb tõdeda, et ei Üldkohus ega Euroopa Kohus ei võtnud seisukohta küsimuses, kas CTPHT klassifitseerimine veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410) oli sisuliselt õige või vale. Nagu märkis ka kohtujurist Bobek oma ettepanekus kohtuasjas komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15, EU:C:2017:646), täpsemalt selle punktis 70, ei puudutanud vaidlus seda, kas CTPHT on õigesti klassifitseeritud, vaid üksnes küsimust, milliseid tegureid oleks tulnud arvesse võtta summeerimismeetodi kohaldamisel. Nimelt ei ole välistatud, et isegi kui komisjon oleks arvesse võtnud CTPHT vähest vees lahustuvust, oleks ta siiski jõudnud samale järeldusele CTPHT klassifitseerimise kohta veekeskkonda ohustava ägeda mürgisuse 1. kategooriasse (H400) ja veekeskkonda ohustava kroonilise mürgisuse 1. kategooriasse (H410).

112 Sellega seoses tuleb ka tõdeda, et pärast 22. novembri 2017. aasta kohtuotsust komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ei esitatud mingit uut klassifitseerimise algatust. Nagu komisjon esiteks selgitas vastuseks Üldkohtu selle kohta esitatud kirjalikule küsimusele, võib uue klassifikatsiooni puudumist selgitada eelkõige asjaoluga, et CTPHTd võib pidada mitte prioriteetseks, kuna komisjoni 13. juuni 2017. aasta määruse (EL) 2017/999, millega muudetakse määruse

nr 1907/2006 XIV lisa (ELT 2017, L 150, lk 7), kohaselt tuleb CTPHT lisada määruse nr 1907/2006 XIV lisasse, kuna sellel on kantserogeensed omadused, see on püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline nagu ka väga püsiv ja väga bioakumuleeruv ning järelikult tuleb selle kasutamisele kehtestada alates 4. oktoobrist 2020 autoriseerimise menetlus. Teiseks viitas komisjon võimaliku põhjusena asjaolule, et küsimus summeerimismeetodi nõuetekohasest kohaldamisest ainele või segule, millel on vähene vees lahustuvus, jäi pärast nimetatud Euroopa Kohtu otsust lahtiseks.

113 On küll tõsi, et selle küsimuse hüpoteetilisus, millised on uue klassifitseerimise puudumise põhjused, välistab nende asjakohasuse lõpliku hindamise käesolevas asjas. Siiski tuleb asuda seisukohale, et asjaolu, et komisjoni tehtud viga, mille Üldkohus ja seejärel Euroopa Kohus tuvastas, ei parandatud uue klassifitseerimisega, võib näitlikustada summeerimismeetodi õige kohaldamisega seotud raskusi. Asjaolu, et komisjoni tehtud viga on raske parandada – mida võimalik et näitab käesolev juhtum –, räägib samuti vastu sellele, et seda viga saaks pidada lubamatuks.

114 Vastupidi sellele, mida näib väitvat hageja, ei saa asjaolu, et komisjon kasutas oma menetluslikke õigusi, kui ta jättis kohaldamise peatamise taotluse rahuldamata, ning esitas 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) peale apellatsioonkaebuse, endast kujutada tehtud vea raskendavat asjaolu. Sellega seoses võib mõistlikult eeldada, et iga tavapäraselt ettevaatlik ja hoolas haldusorgan esitab sarnases olukorras apellatsioonkaebuse, et Euroopa Kohus selgitaks tema kohustuste ulatust kompleksainete klassifitseerimisel. Lisaks tuleb märkida, et 22. novembri 2017. aasta kohtuotsuses komisjon *vs.* Bilbaína de Alquitranes jt (C-691/15 P, EU:C:2017:882) on teatud arv tõlgendamiskriteeriume, mis vähemalt täiendavad 7. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuse Bilbaína de Alquitranes jt *vs.* komisjon (T-689/13, ei avaldata, EU:T:2015:767) analüüsi.

115 Eeltoodut arvestades on komisjoni viga seega lubatav. Arvestades määruse nr 1272/2008 I lisas sisalduvate asjakohaste sätete ebaselgust ja tõlgendamisraskusi seoses muude tegurite arvessevõtmisega kui need, mis on sõnaselgelt ette nähtud summeerimismeetodi kohaldamisel, ei ole komisjoni käitumine erinev sellest, mida võib mõistlikult oodata tavapäraselt ettevaatlikult ja hoolsalt haldusorganilt samalaadses olukorras, milleks on olukord, mida iseloomustab teaduslik keerukus, mis on seotud sellise tundmatu koostisega aine nagu CTPHT klassifitseerimisega, et tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase. Selline käitumine ei võrdu komisjoni kaalutlusõiguse piiride ilmselge ja tõsise ületamisega. Seega ei kujuta tehtud viga endast õigusnormi piisavalt selget rikkumist, mistõttu ei ole liidu lepinguväline vastutus käesoleval juhul igal juhul tekkinud. See järeldus kehtib nii summeerimismeetodi rikkumise kohta kui ka täiendavalt ja eespool esitatud põhjustel hoolsuskohustuse väidetava rikkumise kohta.

116 Kuna hageja ei ole tõendanud õigusnormi piisavalt selget rikkumist, mis tooks kaasa liidu lepinguvälise vastutuse, tuleb kahju hüvitamise nõue jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata, ilma et oleks vaja käsitleda isikutele õigusi andva normi rikkumise küsimust või analüüsida tegeliku ja kindla kahju ning põhjusliku seose olemasolu tingimusi.

117 Järelikult tuleb esimene nõue jätta igal juhul põhjendamatuse tõttu rahuldamata ning seetõttu tuleb kõik teised nõuded ja lõpuks hagi tervikuna rahuldamata jätta.

## Kohtukulud

118 Kodukorra artikli 134 lõike 1 kohaselt on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb tema kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja komisjoni kohtukulud, nagu komisjon on seda nõudnud.

119 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Kodukorra artikli 1 lõike 2 punkti f kohaselt tähendab mõiste „institutsioonid“ ELL artikli 13 lõikes 1 loetletud liidu institutsioone ning organeid või asutusi, mis on loodud aluslepingutega või nende rakendamiseks vastu võetud õigusaktiga ja mis võivad olla poolteks Üldkohtus. Määruse nr 1907/2006 artikli 100 kohaselt on ECHA liidu asutus. Seega tuleb komisjoni ja Hispaania Kuningriigi kohtukulud jätta nende endi kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

**1. Jätta hagi rahuldamata.**

**2. Jätta Industrial Química del Nalón, SA kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Komisjoni kohtukulud.**

**3. Jätta Hispaania Kuningriigi ja Euroopa Kemikaaliameti (ECHA) kohtukulud nende endi kanda.**

Svenningsen Barents Mac Eochaidh

Pynnä Laitenberger

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 16. detsembril 2020 Luxembourgis.

Allkirjad